

Václav Kiml

Malíř a grafik Václav Kiml se narodil 19. ledna 1928 v Mochově u Českého Brodu. V letech 1946 až 1947 studoval na Škole dekorativních umění v Praze, v letech 1947 až 1952 na Vysoké škole uměleckoprůmyslové (prof. Jan Bauch, prof. Emil Filla). Samostatně vystavoval od roku 1958 v ČR, Německu a Velké Británii (30 výstav). Od roku 1957 se zúčastnil kolem 100 kolektivních výstav (ČR, Finsko, Itálie, Norsko, Polsko, San Marino, Rumunsko, Rusko a Velká Británie). Svými díly je zastoupen v řadě prestižních veřejných a soukromých sbírek v tuzemsku i zahraničí. V roce 1967 obdržel Cenu Ministerstva kultury a informací ČSSR, v roce 1969 cenu Art Centra a v roce 1999 cenu Masarykovy akademie umění. Od roku 1960 byl členem skupiny Etapa, od roku 1990 S.V.U. Mánes. Zemřel 27. května 2001 v Blaničce (u Strunkovic nad Blanicí).

Foto Karel Kestner

Václav Kiml, jehož tvorba se před časem připomněla retrospektivní výstavou v pražském Mánesu, byl velmi osobitý malíř. Bez ohledu na střídání různých proudů si zachovával přirozený vývoj, jednotlivá tvůrčí období na sebe logicky navazovala. Z dnešního pohledu je stále zřejmější, že se výrazně vřadil do celkových souvislostí. Jeho projev se postupně rodil a rozvíjel již v průběhu padesátých let. Od počátku bylo jasně vidět, z jakých kořenů vyrůstal. Rozhodující pro něj bylo období šedesátých let, kdy se vyhranil jeho názor, který zřetelně vycházel nejen ze středoevropských tradic sahajících hluboko do historie, ale i z odkazu meziválečné avantgardy. Lze jasně sledovat, jak navázal na symbolistní tendence nebo na hravost i dokonalý řád kreseb a obrazů Paula Kleea. Našel si poučení v jejich mimořádně citlivé stavbě, přesném uspořádání i proměnlivém rytmu.

Projevoval smysl pro barevné kontrasty, pro vyváženou skladbu tvarů. Důležité pro něj bylo sladění jednotlivých prvků i jejich podřízení celku. Inspiroval ho hlavně venkovský život. Jeho projev je lyrický, někdy až nostalgicky zabarvený. Vyjadřuje zvláštní, nikdy nekončící sen o světě plném harmonie a pohody. Můžeme v něm spatřit jasnou souvislost s některými vrstevníky, kteří stejně jako on volně vycházeli z kubistického tvarosloví. Ti se pak většinou aspoň na čas vřadili do širšího evropského proudu strukturalismu. K němu se v šedesátých letech přiblížil i Václav Kiml, ale bez existenciálního patosu, ovládajícího tvorbu řady ostatních. Nikdy se nestal představitelem informelu, zachoval si jemnou citovost. Jeho ob-

razy připomínají kouzlo letního rána nebo západu slunce. Vyzařuje z nich optimismus a pozitivní až romantický přístup k životu, mají příjemnou uklidňující atmosféru.

Malíř často používal kombinované technické postupy. Byl také jedním z mála umělců poválečného období, kteří ovládali enkaustiku se všemi jejími výrazovými možnostmi. V jeho obrazech se objevovaly znaky, odpozorované z každodenního života, vyjadřující určité příběhy, situace či prožitky. Často se v nich spojovala hrubá struktura juty s jemností a přitom pádností malířských záznamů. Do jeho tvorby se promítají doteky se skutečností i světem křesťanských idejí a lehké náznaky složitých vnitřních představ. Zrcadlí se v ní vzpomínky a návraty, křehké a letmé dojmy a pocity spojené s místy, k nimž si v průběhu doby nacházel vztah. Později – v sedmdesátých a osmdesátých letech se zdůraznil jeho vztah k realitě, objevily se náměty vesnických stavení a kostelíků či křesťanských motivů. Kiml se však vždy pohyboval na pomezí snu a skutečnosti. Jde vlastně o půvabné, výrazově silné výtvarné básně. Věnoval se hlavně malbě, která se stala nejdůležitější oblastí jeho práce. Vytvářel však také série pozoruhodných monotypů, v nichž se plně projevovalo jeho malířské cítění. Svým originálním projevem se řadí ke klasickým osobnostem českého umění druhé poloviny minulého století a zároveň k těm, kteří ještě stále čekají na důkladné zhodnocení svého díla.

Jiří Machalický

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 20.8. do 24.9.2008

Tento projekt je realizován za finanční podpory statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

Zimní, 1986, enkaustika na plátně a sololitu, 100 x 80 cm
Foto Bohumír Džubej